

REGULAMIN OBYWATELSKIEGO WYSLUCHANIA PUBLICZNEGO

I. Zasady ogólne

1. Obywatelskie wysłuchanie publiczne może być inicjowane w odniesieniu do projektów ustaw, projektów rozporządzeń lub innych projektów decyzji mających szczególną wagę dla państwa i ogółu obywateli, będących przedmiotem dużego zainteresowania społecznego, a także w sytuacji, gdy pożądane przepisy nie zostały zaproponowane, a obywatele mają na nie konkretny pomysł. Obywatelskie wysłuchanie publiczne nabiera szczególnego znaczenia w przypadku braku konsultacji publicznych takiego projektu aktu prawnego na etapie rządowego procesu legislacyjnego lub braku organizacji wysłuchania publicznego w związku z projektowanym aktem prawnym na wniosek Sejmu lub Senatu na etapie prac nad projektowanym aktem prawnym w Parlamencie.
2. Procedura Obywatelskiego wysłuchania publicznego składa się z następujących etapów:
 - a) ogłoszenie o Obywatelskim wysłuchaniu publicznym,
 - b) przyjmowanie zgłoszeń do udziału w Obywatelskim wysłuchaniu publicznym,
 - c) Obywatelskie wysłuchanie publiczne,
 - d) przygotowanie i upublicznienie podsumowania z Obywatelskiego wysłuchania publicznego.
3. Całość Obywatelskiego wysłuchania publicznego jest jawna. W Obywatelskim wysłuchaniu publicznym wykluczone jest anonimowe zabieranie głosu.
4. Obywatelskie wysłuchanie publiczne może być rejestrowane i transmitowane za pomocą Internetu i innych środków masowego przekazu.
5. Obywatelskie wysłuchanie publiczne odbywa się w miejscu i czasie zawartym w ogłoszeniu o wysłuchaniu i trwa nie krócej niż 2 godziny. Organizator może określić maksymalny czas trwania wysłuchania.

II. Ogłoszenie o Obywatelskim wysłuchaniu publicznym

6. Ogłoszenie o Obywatelskim wysłuchaniu publicznym następuje w drodze opublikowania komunikatu o organizacji wysłuchania przez organizatora (lub organizatorów) za pośrednictwem dostępnych kanałów informowania.
7. Ogłoszenie o Obywatelskim wysłuchaniu publicznym zawiera w szczególności:
 - a) temat wysłuchania (tytuł projektowanego lub już uchwalonego aktu prawnego),
 - b) termin i miejsce wysłuchania,
 - c) informację o planowanym przebiegu wysłuchania,
 - d) zasady i terminy zgłaszania się do udziału w wysłuchaniu.

III. Uczestnicy Obywatelskiego wysłuchania publicznego

8. W wysłuchaniu mogą brać udział:
 - a) aktywni uczestnicy wysłuchania, czyli osoby fizyczne i przedstawiciele osób prawnych, o których mowa w punktach 9 i 10, którzy zabierają głos w trakcie wysłuchania,
 - b) zaproszeni przez organizatora przedstawiciele grona wnioskodawców, projektodawców lub sprawozdawców projektu aktu prawnego na forum Parlamentu,
 - c) zainteresowani parlamentarzyści, przedstawiciele rządu i innych instytucji publicznych,
 - d) obserwatorzy, czyli biernie uczestniczące w wysłuchaniu osoby fizyczne lub prawne,
 - e) przedstawiciele mediów, relacjonujący wysłuchanie,
 - f) przedstawiciele organizatora lub organizatorów.
9. Aktywnymi uczestnikami Obywatelskiego wysłuchania publicznego mogą być wszyscy zainteresowani, którzy zamierzają zabrać głos w trakcie wysłuchania, w tym:
 - a) osoby fizyczne,
 - b) wypowiadające się przez swych przedstawicieli osoby prawne, w tym w szczególności:
 - organizacje pozarządowe,
 - samorządy zawodowe, związki zawodowe,
 - organizacje pracodawców, izby gospodarcze,

- związki samorządowe,
- instytucje badawcze i eksperckie,
- instytucje akademickie,
- instytucje publiczne.

10. Aktywnymi uczestnikami Obywatelskiego wysłuchania publicznego mogą być także osoby fizyczne lub prawne, które złożyły wcześniej na piśmie swoje uwagi do projektowanego lub już uchwalonego aktu prawnego, który jest przedmiotem wysłuchania, w toku konsultacji publicznych, konsultacji społecznych lub jako opinie merytoryczne do właściwego druku sejmowego.

11. W przypadku osób fizycznych, o których mowa w punkcie 8d, **warunkiem uczestnictwa w roli obserwatorów** w Obywatelskim wysłuchaniu publicznym jest:

- a) przesłanie swojego zgłoszenia przez odpowiedni formularz na stronie www.sygnalista.pl w wyznaczonym przez organizatora lub organizatorów terminie, przesłanie zgłoszenia jest tożsame z akceptacją Regulaminu Obywatelskiego wysłuchania publicznego,
- b) udzielenie zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby organizacji Obywatelskiego wysłuchania publicznego,
- c) udzielenie zgody na publikowanie i transmitowanie wizerunku w trakcie wysłuchania w Internecie i innych środkach masowego przekazu,
- d) otrzymanie od organizatora lub organizatorów maila z potwierdzeniem udziału w wysłuchaniu, o którym mowa w punkcie 17.

12. W przypadku osób fizycznych i prawnych, o których mowa w punkcie 9, **warunkiem aktywnego uczestnictwa** w Obywatelskim wysłuchaniu publicznym jest:

- a) przesłanie swojego zgłoszenia przez odpowiedni formularz na stronie www.sygnalista.pl w wyznaczonym przez organizatora lub organizatorów terminie, przesłanie zgłoszenia jest tożsame z akceptacją Regulaminu Obywatelskiego wysłuchania publicznego,
- b) udzielenie zgody przez daną osobę fizyczną lub przedstawiciela osoby prawnej na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby organizacji Obywatelskiego wysłuchania publicznego,
- c) udzielenie zgody na publikowanie i transmitowanie wizerunku oraz wypowiedzi wygłoszonych w trakcie wysłuchania w Internecie i innych środkach masowego przekazu,
- d) zapoznanie się z projektem aktu prawnego będącego przedmiotem wysłuchania,
- e) otrzymanie od organizatora lub organizatorów maila z potwierdzeniem udziału w wysłuchaniu, o którym mowa w punkcie 17.

13. Osoby fizyczne lub prawne, o których mowa w punkcie 10, otrzymują imienne zaproszenie od organizatora lub organizatorów. Ich lista jest umieszczana na stronie internetowej www.sygnalista.pl przed wysłuchaniem.

14. Jeśli łączna liczba osób chętnych do uczestnictwa w wysłuchaniu, o których mowa w punkcie 8d i 9, przekroczy dostępny limit miejsc (zależny od wielkości pomieszczenia, w którym odbywa się wysłuchanie), pierwszeństwo udziału mają osoby fizyczne lub prawne, o których mowa w punkcie 9, a więc ci, którzy wysłali zgłoszenia jako aktywni uczestnicy wysłuchania.

15. W przypadku, o którym mowa w punkcie 14, liczba osób fizycznych lub prawnych, o których mowa w punkcie 10, nie może przekroczyć 1/3 aktywnych uczestników wysłuchania.

16. W przypadku, gdy liczba osób, o których mowa w punkcie 9, przekroczy dostępny limit miejsc, ostatecznego wyboru aktywnych uczestników Obywatelskiego wysłuchania publicznego dokonuje organizator lub organizatorzy w drodze losowania.

17. Wszystkie osoby fizyczne i prawne, o których mowa w punktach 8d i 9, które prześlą w wyznaczonym przez organizatorów terminie zgłoszenia, otrzymają w terminie wskazanym na stronie www.sygnalista.pl e-mail z potwierdzeniem udziału lub z informacją, że z powodu zbyt dużej liczby chętnych względem pomieszczenia, w którym odbywa się wysłuchanie, nie mogą w nim uczestniczyć osobiście.

IV. Przebieg Obywatelskiego wysłuchania publicznego

18. Wysłuchanie prowadzone jest przez co najmniej jednego moderatora, który czuwa nad przestrzeganiem Regulaminu, a w szczególności: prowadzi listę mówców, udziela głosu, kontroluje czas wypowiedzi.

19. Wysłuchanie ma następujący przebieg:
 - a) wprowadzenie do wysłuchania – przedstawiciel/przedstawiciele organizatora lub organizatorów,
 - b) prezentacja projektu aktu prawnego lub decyzji, o którym mowa w punkcie 1– przedstawiciel/przedstawiciele wnioskodawców, projektodawcy lub sprawozdawców (o ile przyjęli zaproszenie),
 - c) wystąpienia aktywnych uczestników wysłuchania – osób, o których mowa w punktach 9 i 10,
 - d) zamknięcie wysłuchania – przedstawiciel/przedstawiciele organizatora lub organizatorów.
20. Wystąpienia aktywnych uczestników wysłuchania odbywają się w następującej kolejności:
 - a) osoby prawne lub osoby fizyczne, o których mowa w punkcie 10,
 - b) osoby prawne zaproszone do udziału w wysłuchaniu na podstawie zgłoszeń, o których mowa w punkcie 9b,
 - c) osoby fizyczne zaproszone do udziału w wysłuchaniu na podstawie zgłoszeń, o których mowa w punkcie 9a.
21. Kolejność wypowiedzi w poszczególnych grupach ustalana jest w następujący sposób:
 - a) w grupie, o której mowa w punkcie 10 - w kolejności alfabetycznej nazw instytucji, które wezmą udział w wysłuchaniu,
 - b) w grupie, o której mowa w punkcie 9b - w drodze losowania bezpośrednio przed rozpoczęciem wysłuchania spośród osób obecnych w tym momencie, a w przypadku przybycia przedstawiciela danej osoby prawnej już po rozpoczęciu wysłuchania – dodatkowo w jego trakcie,
 - c) w grupie, o której mowa w punkcie 9a - w drodze losowania bezpośrednio przed rozpoczęciem wysłuchania spośród osób obecnych w tym momencie, a w przypadku przybycia danej osoby fizycznej już po rozpoczęciu wysłuchania – dodatkowo w jego trakcie.
22. W uzasadnionych przypadkach, gdy przedmiot wysłuchania ma wielowątkowy charakter, organizator zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia wysłuchania w podziale na bloki tematyczne.
23. Moderator wysłuchania udziela głosu według ustalonej w powyższy sposób kolejności wypowiedzi.
24. Po udzieleniu głosu przez moderatora, uczestnik udaje się do wskazanego przez moderatora mikrofonu. Swoją wypowiedź rozpoczyna od podania imienia i nazwiska, a w przypadku uczestników reprezentujących osoby prawne – również nazwy danej osoby prawnej.
25. Każdy uczestnik może w dowolnym momencie zrezygnować z zabierania głosu.
26. Uczestnicy nie mogą prowadzić polemiki z wypowiedziami innych uczestników ani poruszać kwestii wykraczających poza zagadnienia ściśle stanowiące przedmiot wysłuchania.
27. W trakcie wysłuchania osoby, o których mowa w punktach 8b, 8c, 8d 8e i 8f, nie komentują i nie odnoszą się do wygłoszonych podczas wysłuchania opinii.
28. Każdy aktywny uczestnik wysłuchania z grona osób prawnych lub osób fizycznych, o których mowa w punkcie 10, ma do dyspozycji minimum 5 minut na przedstawienie swojej opinii. Maksymalny czas wypowiedzi (nie dłuższy niż 10 minut) ustalany jest przez organizatorów w przeddzień wysłuchania, w zależności od ilości podmiotów, które zgłosiły chęć wypowiedzi. Czas ten upubliczniany jest na stronie www.sygnaLista.pl i komunikowany przez organizatorów przed rozpoczęciem wysłuchania.
29. Każdy z pozostałych aktywnych uczestników wysłuchania, o których mowa w punktach 9a i 9b, ma do dyspozycji minimum 3 minuty na przedstawienie swojej opinii. Maksymalny czas wypowiedzi (nie dłuższy niż 10 minut) ustalany jest przez organizatorów w przeddzień wysłuchania, w zależności od liczby podmiotów, które zgłosiły chęć wypowiedzi. Czas ten upubliczniany jest na stronie www.sygnaLista.pl i komunikowany przez organizatorów przed rozpoczęciem wysłuchania.
30. Każdy uczestnik ma prawo wystąpić jeden raz podczas wysłuchania. Jeśli po wystąpieniach wszystkich uczestników zapisanych na listę mówców pozostanie czas, moderator może zarządzić drugą turę wystąpień, określając maksymalny czas wypowiedzi nie dłuższy niż 3 minuty dla każdego z uczestników.
31. Wypowiedzi w drugiej turze mogą mieć tylko charakter uzupełniający do własnych wypowiedzi wygłaszanych w pierwszej turze.

32. Moderator ma prawo przerwać wypowiedź lub w skrajnych przypadkach odebrać głos, jeżeli mówca nie mówi na temat, który jest przedmiotem wysłuchania, prowadzi polemikę z innymi uczestnikami, wygłasza nieuprawnione sądy wartościujące, posługuje się argumentami *ad personam*, narusza zasady współżycia społecznego lub nie przestrzega regulaminu wysłuchania. Przyczyną odebrania głosu nie może być w żadnym wypadku to, czy występujący popierają czy krytykują proponowane rozwiązania, będące przedmiotem wysłuchania.

33. Moderator kontroluje czas wypowiedzi informując mówców o upływającym czasie i ostatecznie jego wyczerpaniu.

34. Aby usprawnić przebieg wysłuchania organizatorzy w widocznym miejscu ustawiają planszę lub ekran informujący osoby zabierające głos i pozostałych uczestników o upływie czasu.

35. Uczestnicy, którzy nie zdążą wypowiedzieć się w przedmiotowej sprawie bądź wypowiedzą się w sposób niepełny, mają prawo złożyć w formie pisemnej swoje opinie tuż po zakończeniu wysłuchania lub przekazać je do organizatora (lub organizatorów) w ciągu 2 dni po wysłuchaniu przesyłając je na adres: kszymanska@batory.org.pl

36. Organizator (lub organizatorzy) udostępnią na potrzeby uczestników sprzęt umożliwiający w szczególnie uzasadnionych przypadkach prezentację slajdów w trakcie wypowiedzi. Ich wykorzystanie jest możliwe tylko pod warunkiem, że:

- a) odpowiadają one ogólnie przyjętym formatom prezentacji,
- b) liczba slajdów nie przekroczy 3,
- c) odpowiedni plik zostanie przekazany organizatorom dla sprawdzenia technicznych możliwości jego użycia z odpowiednim wyprzedzeniem na wskazany przez organizatora (lub organizatorów) na adres kszymanska@batory.org.pl,
- d) prezentujący (uczestnik wysłuchania) bierze na siebie odpowiedzialność za kwestie dotyczące praw do upublicznienia treści zawartych w prezentacji (np. praw autorskich).

V. Podsumowanie Obywatelskiego wysłuchania publicznego

37. W okresie do 10 dni roboczych organizator (lub organizatorzy) upublicznia na stronie internetowej www.sygnaalista.pl podsumowanie Obywatelskiego wysłuchania publicznego oraz w miarę możliwości ogłasza tę informację za pośrednictwem dostępnych środków masowego przekazu.

38. Podsumowanie, o którym mowa w punkcie 36, zawiera:

- a) podstawowe informacje o przebiegu wysłuchania,
- b) listę uczestników wyrażających swoją opinię w trakcie wysłuchania,
- c) zapis wszystkich merytorycznych wypowiedzi sformułowanych w trakcie wysłuchania,
- d) opinie lub opracowania złożone w formie pisemnej, o których mowa w punkcie 34.

VI. Jawność Obywatelskiego wysłuchania publicznego

39. Upublicznieniu na stronie www.sygnaalista.pl podlegają:

- a) wszystkie wypowiedzi aktywnych uczestników wysłuchania,
- b) lista osób fizycznych lub prawnych, które zgłosiły chęć aktywnego uczestnictwa w wysłuchaniu, o których mowa w punkcie 9,
- c) lista osób fizycznych lub prawnych, o których mowa w punkcie 10,
- d) w przypadku zbyt dużej liczby chętnych - ostateczna lista uczestników, którzy dostali od organizatora (lub organizatorów) potwierdzenie uczestnictwa,
- e) podsumowanie Obywatelskiego wysłuchania publicznego wraz z ewentualnymi opiniami lub opracowaniami, o których mowa w punkcie 35.